

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 1400/2002,**annettu 31 päivänä heinäkuuta 2002,****perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin moottoriajoneuvoalalla**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 2 päivänä maaliskuuta 1965 annetun neuvoston asetuksen N:o 19/65/ETY⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1215/1999⁽²⁾, ja erityisesti sen 1 artiklan,

on julkaissut tämän asetuksen luonnoksen⁽³⁾,

on kuullut kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoo-antavaa komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Uusien moottoriajoneuvojen ja varaosien jakelusta sekä huoltopalveluista moottoriajoneuvoalalla saadun kokemuksen perusteella on mahdollista määrittää sellaisten vertikaalisten sopimusten ryhmiä, joiden voidaan katsoa yleensä täyttävän 81 artiklan 3 kohdan edellytykset.
- (2) Tämän kokemuksen perusteella voidaan päätellä, että alalla tarvitaan EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 22 päivänä joulukuuta 1999 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2790/1999⁽⁴⁾ vahvistettuja sääntöjä tiukempia sääntöjä.
- (3) Näitä tiukempia sääntöjä ryhmäpoikkeuksen, jäljempänä 'poikkeus', myöntämiselle olisi sovellettava uusien moottoriajoneuvojen ostoa tai myyntiä koskeviin vertikaalisiin sopimuksiin, moottoriajoneuvojen varaosien ostoa tai myyntiä koskeviin vertikaalisiin sopimuksiin sekä tällaisten ajoneuvojen korjaus- ja huoltopalveluiden ostoa tai myyntiä koskeviin vertikaalisiin sopimuksiin, kun kyseiset sopimukset on tehty muiden kuin kilpailevien yritysten välillä, tiettyjen kilpailevien yritysten välillä taikka vähittäismyyjien tai korjaamoiden tiettyjen yhteensuhteiden välillä. Tähän sisältyvät vertikaaliset sopimukset, jotka on tehty vähittäiskaupan portaalla toimivan jälleenmyyjän tai valtuutetun korjaamon ja jälleenmyyjän (tai jälleenmyyjän alihankkijan) tai korjaamon välillä. Tätä asetusta olisi sovellettava kyseisiin vertikaalisiin sopimuksiin myös silloin kun niihin sisältyy liitännäismääräyksiä immateriaalioikeuksien luovuttamisesta tai käytöstä. Näin ollen käsite 'vertikaaliset sopimukset' olisi määriteltävä siten, että siihen sisältyvät sekä tällaiset sopimukset että vastaavat yhdenmukaistetut menettelytavat.

- (4) Poikkeuksesta johtuva etu olisi rajattava vertikaalisiin sopimuksiin, joiden voidaan riittävällä varmuudella olettaa täyttävän 81 artiklan 3 kohdan edellytykset.

- (5) Tässä asetuksessa määriteltyihin ryhmiin kuuluvat vertikaaliset sopimukset voivat parantaa tuotanto- tai jakeluketjun taloudellista tehokkuutta mahdollistamalla sopimuksen osapuolina olevien yritysten toiminnan paremman yhteensovittamisen. Erityisesti ne voivat johtaa osapuolten liiketoiminta- ja jakelukustannusten alenemiseen ja parhaan mahdollisen tason saavuttamiseen myynnissä ja investoinneissa.

- (6) Todennäköisyys, että tällaiset tehokkuutta lisäävät vaikutukset ovat merkittävämpiä kuin vertikaalisiin sopimuksiin sisältyvistä rajoituksista aiheutuvat kilpailunvastaiset vaikutukset, riippuu järjestelyyn osallistuvien yritysten markkinavoimasta ja näin ollen myös siitä, missä määrin kyseiset yritykset joutuvat kilpailemaan muiden toimittajien kanssa, joiden tavaroita tai palveluita ostaja pitää keskenään vaihdettavissa tai korvattavissa olevina niiden ominaisuuksien, hintojen ja käyttötarkoituksen vuoksi.

- (7) Olisi vahvistettava markkinaosuuteen perustuvat rajat, jotka kuvaavat toimittajien markkinavoimaa. Lisäksi tämän alakohtaisen asetuksen olisi sisällettävä erityisesti valikoivan jakelun osalta tiukempia sääntöjä kuin asetuksessa (EY) N:o 2790/1999 vahvistetut säännöt. Rajan, jonka alapuolella vertikaalisten sopimusten tuomien etujen voidaan olettaa olevan suurempia kuin niiden aiheuttamat rajoittavat vaikutukset, olisi vaihdeltava vertikaalisten sopimusten eri muotojen ominaispiirteiden mukaisesti. Näin ollen voidaan olettaa, että vertikaalisilla sopimuksilla on yleensä tällaisia etuja, kun toimittajan markkinaosuus on enintään 30 prosenttia uusien moottoriajoneuvojen tai varaosien jakelumarkkinoilla tai enintään 40 prosenttia, jos uusien moottoriajoneuvojen myynnissä käytetään määrällistä valikoivaa jakelua. Myynnin jälkeisten palvelujen osalta voidaan yleisesti olettaa, että vertikaalisilla sopimuksilla, joissa toimittaja määrittelee perusteet, joiden mukaan valtuutettujen korjaamoiden on tarjottava huolto- tai korjauspalveluja kyseessä olevalle moottoriajoneuvomerkille ja joiden perusteella se toimittaa kyseisille korjaamoille palvelujen tarjonnassa tarvittavat laitteet ja antaa tarvittavan koulutuksen, on tällaisia etuja, kun kyseessä olevan toimittajan valtuutettujen korjaamoiden verkoston markkinaosuus on enintään 30 prosenttia. Jos vertikaalisiin sopimuksiin kuitenkin sisältyy yksinomainen toimitusvelvoite, ostajan markkinaosuus on merkityksellinen määriteltäessä tällaisten vertikaalisten sopimusten kokonaisvaikutuksia markkinoilla.

⁽¹⁾ EYVL 36, 6.3.1965, s. 533/65.⁽²⁾ EYVL L 148, 15.6.1999, s. 1.⁽³⁾ EYVL C 67, 16.3.2002, s. 2.⁽⁴⁾ EYVL L 336, 29.12.1999, s. 21.

- (8) Jos nämä markkinaosuusrajat ylitetään, vertikaalisten sopimusten, jotka kuuluvat 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, ei automaattisesti voida olettaa johtavan objektiivisesti katsoen sen laatuisiin ja niin suuriin etuihin, että ne tasoittavat sopimuksista kilpailulle aiheutuvat haitat. Tällaisia etuja voidaan kuitenkin odottaa laadullisessa valikoivassa jakelussa toimittajan markkinaosuudesta riippumatta.
- (9) Jotta estettäisiin toimittajaa irtisanomasta sopimusta sen vuoksi, että jälleenmyyjä tai korjaamo toimii kilpailua edistävällä tavalla, kuten harjoittamalla aktiivista tai passiivista myyntiä ulkomaisille kuluttajille, useiden ajoneuvomerkkien myyntiä tai korjaus- ja huoltopalvelujen teettämistä alihankintana, jokaisessa ilmoituksessa sopimuksen irtisanomisesta on selkeästi kirjallisesti ilmoitettava irtisanomisen syyt, joiden on oltava objektiiviset ja avoimet. Jälleenmyyjien ja korjaamojen riippumattomuuden vahvistamiseksi suhteessa toimittajiin olisi säädettävä lisäksi vähimmäisajoista, joita sovelletaan määräaikaisten sopimusten uusimatta jättämistä ja toistaiseksi tehtyjen sopimusten irtisanomista koskeviin ilmoituksiin.
- (10) Markkinoiden yhdentymisen edistämiseksi ja jotta jälleenmyyjät tai valtuutetut korjaamot pystyisivät käyttämään hyväkseen lisäliiketoimintamahdollisuuksia, jälleenmyyjien tai valtuutettujen korjaamojen on voitava ostaa jakelujärjestelmään kuuluva toinen samantyyppinen yritys, joka myy tai korjaa samanmerkkisiä moottoriajoneuvoja. Tätä tarkoitusta varten kaikissa toimittajan ja jälleenmyyjän tai valtuutetun korjaamon välisissä vertikaalisissa sopimuksissa on määrättävä jälleenmyyjän tai valtuutetun korjaamon oikeudesta siirtää kaikki oikeutensa ja velvoitteensa mille tahansa valitsemalleen jakelujärjestelmään kuuluvalla samantyyppiselle yritykselle, joka myy tai korjaa samanmerkkisiä moottoriajoneuvoja.
- (11) Jotta edistettäisiin jakelusopimusten osapuolten välillä syntyvien riitojen nopeaa ratkaisua, koska riidat muussa tapauksessa voivat vaikeuttaa tehokasta kilpailua, sopimuksille olisi myönnettävä poikkeus ainoastaan silloin, kun niissä määrätään molempien osapuolten oikeudesta kääntyä riippumattoman asiantuntijan tai välimiehen puoleen, erityisesti annettaessa ilmoitus sopimuksen irtisanomisesta.
- (12) Asianomaisten yritysten markkinaosuudesta riippumatta tällä asetuksella ei myönnetä poikkeusta vertikaalisille sopimuksille, joihin sisältyy vakavia kilpailunvastaisia rajoituksia (vakavimmat kilpailunrajoitukset), jotka yleensä rajoittavat tuntuvasti kilpailua, vaikka yritysten markkinaosuudet olisivat pieniä, ja jotka eivät ole välttämättömiä edellä esitettyjen myönteisten vaikutusten saavuttamiseksi. Tämä koskee erityisesti vertikaalisia sopimuksia, joihin sisältyy muun muassa seuraavia rajoituksia: vähimmäis- tai kiinteät jälleenmyyntihinnat sekä tietyin poikkeuksin rajoitukset, jotka koskevat aluetta tai asiakkaita, jolla tai joille jälleenmyyjä tai korjaamo voi myydä sopimustavaroita tai -palveluja. Tällaisten sopimusten ei tulisi saada poikkeuksesta johtuvaa etua.
- (13) On tarpeen varmistaa, että tehokasta kilpailua yhteis-markkinoilla ja eri jäsenvaltioissa sijaitsevien jälleenmyyjien välillä ei rajoiteta, jos toimittaja käyttää valikoivaa jakelua joillakin markkinoilla ja muuntotyypistä jakelua toisilla markkinoilla. Erityisesti valikoivat jakelusopimukset, joissa rajoitetaan passiivista myyntiä kaikille loppukäyttäjille tai yksinomaisilla alueilla sijaitseville valtuuttamattomille jälleenmyyjille, olisi jätettävä poikkeuksesta johtuvan edun ulkopuolelle, samoin kuin sellaiset valikoivat jakelusopimukset, joissa rajoitetaan passiivista myyntiä asiakasryhmille, jotka on kohdennettu yksinoikeudella muille jälleenmyyjille. Poikkeuksesta johtuva etu olisi evättävä myös yksinmyyntisopimuksilta, jos niissä rajoitetaan aktiivista tai passiivista myyntiä kaikille loppukäyttäjille tai valikoivien jakelusopimusten kohteena olevilla markkinoilla sijaitseville valtuuttamattomille jälleenmyyjille.
- (14) Kaikkien jälleenmyyjien oikeuteen myydä uusia moottoriajoneuvoja passiivisesti tai joissakin tapauksissa aktiivisesti loppukäyttäjille olisi sisällyttävä myös oikeus myydä tällaisia ajoneuvoja loppukäyttäjille, jotka ovat valtuuttaneet välittäjän tai ostoasiamiehen ostamaan, ottamaan vastaan, kuljettamaan tai varastoimaan uuden moottoriajoneuvon puolestaan.
- (15) Jälleenmyyjän oikeuteen myydä uusia moottoriajoneuvoja tai varaosia tai valtuutetun korjaamon oikeuteen myydä huolto- ja korjauspalveluja loppukäyttäjille passiivisesti tai joissakin tapauksissa aktiivisesti olisi sisällyttävä oikeus käyttää Internetiä tai Internetissä viitattuja sivustoja.
- (16) Toimittajien asettamat rajoitukset jälleenmyyjänsä myynnille loppukäyttäjille muissa jäsenvaltioissa esimerkiksi asettamalla jälleenmyyjän korvaus tai ostohinta riippuvaiseksi ajoneuvojen määränpäästä tai loppukäyttäjien asuinpaikasta vastaavat myynnin välillistä rajoittamista. Muita esimerkkejä välillisistä rajoituksista ovat toimituskiintiöt, jotka perustuvat muuhun myyntialueeseen kuin yhteismarkkinat riippumatta siitä, liittyykö niihin myyntitavoitteita. Myös ajoneuvojen määränpään perustuvat bonusjärjestelmät tai tuotteiden syrjivä toimittajien jälleenmyyjille, kun tuotteiden pulaa tai muussa yhteydessä, vastaavat myös myynnin välillistä rajoittamista.
- (17) Vertikaaliset sopimukset, joissa ei velvoiteta toimittajan jakelujärjestelmään kuuluvia valtuutettuja korjaamoita noudattamaan kaikkien yhteismarkkinoilla myytyjen kyseisen toimittajan moottoriajoneuvojen osalta takuusi-toumuksia, suorittamaan ilmaishuoltoja ja takaisintoimittuspyyntöön perustuvia töitä, merkitsevät myynnin välillistä rajoittamista, eikä niiden tulisi saada poikkeuksesta johtuvaa etua. Tämä velvoite ei vaikuta moottoriajoneuvojen toimittajan oikeuteen velvoittaa jälleenmyyjä varmistamaan myymiensä uusien moottoriajoneuvojen osalta, että takuusi-toumuksia noudatetaan ja ilmaishuollot ja takaisintoimittuspyyntöön perustuvat työt suorittaa joko jälleenmyyjä itse tai alihankinnan kyseessä ollessa valtuutettu korjaamo tai valtuutetut

korjaamot, jonka tai joiden tehtäväksi kyseisten palvelujen suorittaminen on annettu. Sen vuoksi kuluttajien olisi näissä tapauksissa aina voitava kääntyä jälleenmyyjän puoleen, jos alihankkijana toimiva valtuutettu korjaamo, jonka tehtäväksi palvelujen suorittaminen on annettu, ei täytä edellä mainittuja velvoitteita asianmukaisesti. Jotta moottoriajoneuvojen jälleenmyyjät voisivat myydä loppukäyttäjille kaikkialla yhteismarkkinoilla, poikkeusta olisi sovellettava vain jakelusopimuksiin, joissa vaaditaan toimittajan järjestelmään kuuluvia korjaamoita tarjoamaan sopimustavaroiden ja vastaavien tavaroiden korjaus- ja huoltopalveluita siitä riippumatta, missä kyseiset tavarat myydään yhteismarkkinoilla.

(18) Niillä markkinoilla, joilla käytetään valikoivaa jakelua, poikkeusta olisi sovellettava kieltoon, jolla jälleenmyyjää estetään toimimasta toisessa sijoittautumispaikassa kyseisen jälleenmyyjän ollessa muiden ajoneuvojen kuin henkilöautojen tai kevyiden hyötyajoneuvojen jakelija. Tällaiselle kiellolle ei kuitenkaan tulisi myöntää poikkeusta, jos se estää jälleenmyyjän liiketoiminnan laajentamista valtuutetulla sijoittautumispaikalla esimerkiksi rajoittamalla infrastruktuurin kehittämistä tai hankkimista, joka on tarpeen myyntivolyymin nostamiseksi, mukaan lukien Internet-myyntin tuoma kasvu.

(19) Olisi epäasianmukaista myöntää poikkeus vertikaalisille sopimuksille, jotka rajoittavat jakelujärjestelmän osapuolten harjoittamaa alkuperäisten varaosien tai laadultaan vastaavien varaosien myyntiä riippumattomille korjaamoille, jotka käyttävät niitä korjaus- tai huoltopalveluiden tarjoamiseen. Ilman tällaisia varaosia kyseiset riippumattomat korjaamot eivät pysty kilpailemaan tehokkaasti valtuutettujen korjaamoiden kanssa, koska ne eivät pystyisi tarjoamaan kuluttajille moottoriajoneuvojen turvallista ja luotettavaa toimintaa edistäviä laadukkaita palveluita.

(20) Jotta loppukäyttäjillä olisi oikeus ostaa uusia moottoriajoneuvoja, jotka teknisiltä ominaisuuksiltaan vastaavat missä tahansa muussa jäsenvaltiossa myytyjä ajoneuvoja, miltä tahansa jälleenmyyjältä, joka myy vastaavia malleja ja toimii yhteismarkkinoilla, poikkeusta olisi sovellettava vain vertikaalisiin sopimuksiin, jotka antavat jälleenmyyjälle mahdollisuuden tilata, varastoida tai myydä sellaisia ajoneuvoja, jotka vastaavat sen sopimukseen kuuluvaa mallia. Toimittajan vastaaviin ajoneuvoihin soveltamia, erityisesti toimitusaikoja tai hintoja koskevia syrjiviä ja objektiivisesti katsoen perusteettomia toimitusehtoja pidetään rajoituksena, joka kohdistuu jälleenmyyjän mahdollisuuteen myydä kyseisiä ajoneuvoja.

(21) Moottoriajoneuvot ovat kalliita ja teknisesti monimutkaisia liikkuvia hyödykkeitä, jotka tarvitsevat korjauksia

ja huoltoa sekä säännöllisin että epäsäännöllisin väliajoin. Ei kuitenkaan ole välttämätöntä, että uusien moottoriajoneuvojen jälleenmyyjät huolehtivat myös korjauksista ja huollosta. Toimittajien ja loppukäyttäjien oikeutetut edut voidaan tyydyttää täysin, jos jälleenmyyjä teettää kyseiset palvelut, mukaan lukien takuusitoumusten noudattaminen, ilmaishuollot ja takaisintoimituspyyntöön perustuvat työt, alihankintana toimittajan jakelujärjestelmään kuuluvalla yhdellä tai useammalla korjaamolla. On kuitenkin tarpeen edistää korjaus- ja huoltopalvelujen saatavuutta. Toimittaja voi edellyttää jälleenmyyjää, jotka teettävät korjaus- ja huoltopalvelut alihankintana yhdellä tai useammalla valtuutetulla korjaamolla, ilmoittamaan loppukäyttäjille kyseisen korjaamon tai kyseisten korjaamojen nimen ja osoitteen. Jos jokin valtuutettujen korjaamojen toimipisteistä ei sijaitse myyntipisteen läheisyydessä, toimittaja voi edellyttää, että jälleenmyyjä ilmoittaa loppukäyttäjille, kuinka kaukana myyntipisteestä kyseinen korjaamo tai kyseiset korjaamot sijaitsevat. Toimittaja voi kuitenkin asettaa tällaiset velvoitteet vain siinä tapauksessa, että se asettaa vastaavat velvoitteet myös jälleenmyyjille, joiden oma korjaamo ei ole myyntipisteen yhteydessä.

(22) Asianmukaisten korjaus- ja huoltopalveluiden tarjoaminen ei myöskään edellytä, että valtuutetut korjaamot myyvät uusia moottoriajoneuvoja. Tämän vuoksi poikkeuksen ei tulisi kattaa vertikaalisia sopimuksia, jotka sisältävät välittömän tai välillisen velvoitteen tai kannustimen, joka johtaa myynti- ja huoltotoiminnan yhdistämiseen tai jonka vuoksi kyseisistä toiminnoista tulee toisistaan riippuvaisia. Tämä koskee erityisesti tapauksia, joissa jälleenmyyjien tai valtuutettujen korjaamoiden korvaukset yhden toiminnan edellyttämien tavaroiden tai palveluiden ostosta tai myynnistä tehdään riippuvaiseksi toiseen toimintaan liittyvien tavaroiden tai palveluiden ostosta tai myynnistä taikka joissa kaikki kyseiset tavarat tai palvelut yhdistetään yhdeksi erottamattomaksi korvaus- tai alennusjärjestelmäksi.

(23) Jotta varmistettaisiin tehokas kilpailu huolto- ja korjausmarkkinoilla ja jotta korjaamot voisivat tarjota loppukäyttäjille kilpailukykyisiä varaosia kuten alkuperäisiä varaosia ja laadultaan vastaavia varaosia, poikkeuksen ei tulisi kattaa vertikaalisia sopimuksia, jotka rajoittavat ajoneuvovalmistajan jakelujärjestelmään kuuluvien valtuutettujen korjaamoiden, riippumattomien varaosien jälleenmyyjien, riippumattomien korjaamoiden tai loppukäyttäjien mahdollisuuksia hankkia varaosia niiden valmistajalta tai haluamaltaan kolmannelta. Tämä ei vaikuta varaosien valmistajien yksityisoikeudelliseen vastuuseen.

- (24) Jotta valtuutetut ja riippumattomat korjaamot ja loppukäyttäjät pystyisivät selvittämään moottoriajoneuvon osien tai varaosien valmistajan ja valitsemaan kilpailevia varaosia, poikkeuksen ei tulisi kattaa sopimuksia, joilla moottoriajoneuvon valmistaja rajoittaa osien tai alkupe-
räisten varaosien valmistajan mahdollisuutta varustaa kyseiset osat tehokkaasti ja näkyvästi tavaramerkillään tai muulla tunnuksellaan. Jotta helpotettaisiin tätä valintaa ja ajoneuvovalmistajan osille ja varaosille antamien eritelmien ja tuotanto- ja laatustandardien mukaisesti valmistettujen varaosien myyntiä, voidaan olettaa, että varaosat ovat alkuperäisiä varaosia, jos varaosien tuottaja antaa todistuksen siitä, että varaosat ovat samanlaatuisia kuin moottoriajoneuvon kokoonpanossa käytetyt osat ja että varaosat on valmistettu näiden eritelmien ja standardien mukaisesti. Muita varaosia, joille varaosien tuottaja voi antaa milloin tahansa todistuksen siitä, että varaosat vastaavat tietyn moottoriajoneuvon kokoonpanossa käytettyjen osien laatua, voidaan myydä vastaavan laatuisina varaosina.
- (25) Poikkeuksen ei tulisi kattaa vertikaalisia sopimuksia, jotka rajoittavat valtuutettujen korjaamoiden oikeutta käyttää moottoriajoneuvon korjauksessa tai huollossa laadultaan vastaavia varaosia. Ottaen huomioon ajoneuvon valmistajan suora sopimusperusteinen osallistuminen takuukorjauksiin, ilmaishuoltoihin ja takaisintu-
muspyyntöihin perustuviin töihin, poikkeuksen olisi katettava sopimukset, jotka sisältävät valtuutetuille korjaamoille asetettuja velvoitteita käyttää ajoneuvon valmistajan toimittamia alkuperäisiä varaosia kyseisissä korjauksissa.
- (26) Jotta suojeltaisiin tehokasta kilpailua korjaus- ja huolto-
palveluiden markkinoilla ja estettäisiin markkinoiden sulkeminen riippumattomilta korjaamoilta, moottoriajoneuvojen valmistajien on tarjottava asianomaisille riippumattomille toimijoille ilman rajoituksia kaikki tekniset tiedot, viennääritys- ja muut laitteet, työkalut, mukaan lukien tarvittavat tietokoneohjelmistot, sekä moottoriajoneuvojen korjauksen ja huollon edellyttämä koulutus. Edellä tarkoitettuja riippumattomia toimijoita ovat erityisesti riippumattomat korjaamot, korjauslaitteiden ja -
työkalujen valmistajat, teknisten tietojen julkaisijat, auto-
kerhot, tiepalveluiden tarjoajat, tarkastus- ja testauspalve-
luiden tarjoajat sekä koulutuspalveluita korjaamoille tarjoavat yritykset. Tietojen saatavuutta koskevissa edellytyksissä ei etenäkään saa tehdä eroa valtuutettujen ja riippumattomien toimijoiden välillä, tiedot on annettava pyynnöstä ja kohtuullisen ajan kuluessa ja tietojen hinta ei saa vaikeuttaa niiden saatavuutta vaan hinnassa on otettava huomioon se, missä laajuudessa riippumaton toimija käyttää tietoja. Moottoriajoneuvojen toimittajaa olisi vaadittava antamaan riippumattomille toimijoille uusia moottoriajoneuvoja koskevat tekniset tiedot samaan aikaan kuin ne annetaan valtuutetuille korjaamoille, eikä se saa velvoittaa riippumattomia toimijoita ostamaan enempää tietoja kuin kyseisen työn suoritta-
minen edellyttää. Toimittajat olisi velvoitettava antamaan tekniset tiedot, joita tarvitaan moottoriajoneuvon sähköisten laitteiden uudelleenohjelmoinnissa. Ne voivat kuitenkin oikeutetusti evätä pääsyn sellaisiin teknisiin tietoihin, jotka voivat antaa kolmansille mahdollisuuden ohittaa tai purkaa ajoneuvoihin asennetut murtohälyt-
timet, kalibroida uudelleen sähköisiä laitteita tai tehdä muutoksia esimerkiksi moottoriajoneuvojen nopeutta rajoittaviin laitteisiin, paitsi jos varkaudet, uudelleenka-
librointi tai muutosten tekeminen voidaan estää muulla, vähemmän rajoittavalla tavalla. Immateriaalioikeuksia ja taitotietoon liittyviä oikeuksia sekä edellä tarkoitettuihin laitteisiin liittyviä oikeuksia on käytettävä tavalla, johon ei sisälly väärinkäyttöä.
- (27) Jotta varmistettaisiin pääsy merkityksellisille markkinoille ja kilpailuvastaisen yhteistyön estäminen niillä ja annettaisiin jälleenmyyjille mahdollisuus myydä kahta tai useampaa ajoneuvomerkkiä, joiden valmistajat eivät ole toisiinsa sidossuhteessa olevia yrityksiä, poikkeukselle asetetaan tiettyjä erityisiä edellytyksiä. Tämän vuoksi poikkeusta ei tulisi myöntää kilpailukieltovelvoitteille. Vaikka tämä asetusta ei estä toimittajaa vaatimasta, että jälleenmyyjä varaa eri ajoneuvomerkeille oman tilan liik-
keessä, jotta estettäisiin merkkien sekaantuminen toisiinsa, poikkeusta ei tulisi myöntää kielloille myydä kilpailevia merkkejä. Sama koskee velvoitetta pitää näyt-
teillä täydellinen mallivalikoima, jos se tekee sellaisen yritysten, jotka eivät ole sidossuhteessa, valmistamien ajoneuvojen myynnin tai näytteille asettamisen mahdot-
tomaksi tai kohtuuttoman vaikeaksi. Velvoitetta palkata merkkikohtaista myyntihenkilöstöä pidetään välillisenä kilpailukieltovelvoitteena, eikä poikkeuksen tulisi sen vuoksi kattaa sitä, ellei jälleenmyyjä päätä palkata merk-
kikohtaista myyntihenkilöstöä ja toimittaja maksaa kaikki siihen liittyvät kulut.
- (28) Jotta varmistettaisiin, että korjaamot pystyvät suoritta-
maan kaikkien moottoriajoneuvojen korjaus- tai huolto-
töitä, poikkeuksen ei tulisi kattaa velvoitteita, joilla rajoitetaan moottoriajoneuvojen korjaamoiden mahdolli-
suutta tarjota korjaus- tai huoltopalveluita kilpailevien toimittajien merkeille.
- (29) Lisäksi tarvitaan erityisiä edellytyksiä, joilla jätetään tietyt valikoivan jakelujärjestelmän yhteydessä joskus asetet-
tavat rajoitukset poikkeuksen soveltamisalan ulkopuo-
lelle. Tämä koskee erityisesti velvoitteita, joiden seurauk-
sena valikoivan jakelujärjestelmän jäsenet eivät voi myydä tiettyjen kilpailevien toimittajien merkkejä, mikä voi helposti johtaa tiettyjen merkkien sulkemiseen mark-
kinoilta. Tämän lisäksi tarvitaan vielä lisäedellytyksiä, jotta voidaan edistää merkin sisäistä kilpailua ja markki-
noiden yhdentymistä yhteismarkkinoilla, mahdollistaa jälleenmyyjille ja valtuutetuille korjaamoille liiketoiminta-
mahdollisuuksiin tarttuminen sijoittautumispaikkansa ulkopuolella ja luoda edellytykset useita automerkkejä

edustavien jälleenmyyjien kehittämiselle. Poikkeusta ei erityisesti pitäisi myöntää rajoituksesta harjoittaa henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen jakelua tai korjaus- ja huoltopalveluiden tarjoamista valtuuttamattomalla sijoittautumispaikalla. Henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen osalta toimittaja voi vaatia, että ylimääräisten myynti- tai jakelupisteiden tai korjaamojen on täytettävä laatuvaatimukset, joita sovelletaan samalla maantieteellisellä alueella sijaitseviin vastaaviin toimipisteisiin.

- (30) Poikkeusta ei tulisi soveltaa rajoituksiin, joilla rajoitetaan jälleenmyyjän mahdollisuutta tarjota moottoriajoneuvojen leasing-palveluita.
- (31) Markkinaosuusrajojen, tiettyjen vertikaalisten sopimusten jättämisen poikkeuksen ulkopuolelle ja tässä asetuksessa säädettyjen edellytysten pitäisi yleensä varmistaa se, etteivät sopimukset, joihin poikkeusta sovelletaan, mahdollista osallistuville yrityksille kilpailun poistamista kyseessä olevien tavaroiden tai palveluiden merkittävältä osalta.
- (32) Erityistapauksissa, joissa poikkeuksen soveltamisalaan muutoin kuuluvilla sopimuksilla on kuitenkin 81 artiklan 3 kohdan vastaisia vaikutuksia, komissiolla on valtuudet peruuttaa poikkeuksesta johtuva etu; tämä voi tulla kyseeseen erityisesti silloin, kun ostajalla on merkittävää markkinavoimaa merkityksellisillä markkinoilla, joilla se jälleenmyy tavaroita tai tarjoaa palveluita, tai kun vertikaalisten sopimusten rinnakkaisilla verkostoilla on samanlainen vaikutus, joka merkittävästi rajoittaa pääsyä asian kannalta merkityksellisille markkinoille tai kilpailua niillä. Tällaisia kumulatiivisia vaikutuksia voi ilmetä esimerkiksi valikoivan jakelun tapauksessa. Komissio voi peruuttaa poikkeuksesta johtuvan edun myös, jos kilpailu markkinoilla rajoittuu merkittävästi voimakkaan markkinatoimijan vuoksi tai jos moottoriajoneuvojen jälleenmyyjille asetetut toimitushinnat ja -ehdot vaihtelevat huomattavasti eri maantieteellisillä markkinoilla. Komissio voi peruuttaa poikkeuksesta johtuvan edun myös, jos sopimusvalikoimaa vastaavien tuotteiden toimituksissa sovelletaan syrjiviä hintoja tai myyntiehtoja tai kohtuuttoman suuria lisämaksuja, joita peritään esimerkiksi oikeanpuoleisella ohjauksella varustetuista ajoneuvoista.
- (33) Asetuksella N:o 19/65/ETY jäsenvaltioiden kansallisille viranomaisille annetaan oikeus peruuttaa poikkeuksesta johtuva etu sellaisten vertikaalisten sopimusten osalta, joilla on 81 artiklan 3 kohdassa vahvistettujen edellytysten kanssa ristiriitaisia vaikutuksia, jos tällaisia vaikutuksia esiintyy niiden alueella tai osalla tätä aluetta, ja silloin kun kyseisellä alueella on erillisten maantieteellisten markkinoiden piirteet; tämän kansallisen peruuttamisoikeuden käyttö ei saisi rajoittaa yhteisön kilpailusääntöjen yhdenmukaista soveltamista yhteisömarkkinoilla eikä kyseisten sääntöjen soveltamiseksi toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksia.
- (34) Jotta olisi mahdollista valvoa paremmin sellaisia vertikaalisten sopimusten rinnakkaisia verkostoja, joilla on samankaltaisia rajoitettavia vaikutuksia ja jotka kattavat yli 50 prosenttia tietyistä markkinoista, komission olisi

voitava julistaa, ettei poikkeusta sovelleta asianomaisia markkinoita koskevia tiettyjä rajoituksia sisältäviin vertikaalisiin sopimuksiin, ja näin palauttaa tällaiset sopimukset täydellisesti perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

- (35) Poikkeus olisi myönnettävä rajoittamatta määrävän aseman väärinkäyttöä koskevien perustamissopimuksen 82 artiklan määräysten soveltamista.
- (36) Perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta moottoriajoneuvojen jälleenmyyntiä ja huoltopalvelua koskevien sopimusten ryhmiin 28 päivänä kesäkuuta 1995 annettua komission asetusta (EY) N:o 1475/95⁽¹⁾ sovelletaan 30 päivään syyskuuta 2002. Jotta kaikilla toimijoilla olisi aikaa mukauttaa kyseisen asetuksen mukaiset vertikaaliset sopimukset, jotka ovat edelleen voimassa kyseisessä asetuksessa säädetyn poikkeuksen päättyessä, on asianmukaista, että tällaisiin sopimuksiin sovelletaan 1 päivään lokakuuta 2003 asti siirtymäkautta, jonka aikana 81 artiklan 1 kohdassa määrätty kielto ei koske niitä tämän asetuksen nojalla.
- (37) Jotta kaikki määrällistä valikoivaa jakelujärjestelmää uusien henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen jakelussa käyttävät toimijat voisivat mukauttaa liiketoimintastrategiansa siihen, että poikkeusta ei sovelleta sijoituspaikkaa koskeviin lausekkeisiin, on asianmukaista säätää, että 5 artiklan 2 kohdan b alakohdan edellytys tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2005.
- (38) Komission olisi säännöllisesti seurattava tätä asetusta, erityisesti sen vaikutuksia moottoriajoneuvojen vähittäismyynnin ja huoltopalvelujen kilpailuun yhteisömarkkinoilla tai niiden merkittävillä osilla. Tämän asetuksen vaikutukset moottoriajoneuvojen jakelun rakenteeseen ja keskittymisasteeseen sekä siitä johtuvat vaikutukset kilpailuun sisältyvät seurantaan. Komission olisi arvioitava tämän asetuksen vaikutuksia ja laadittava kertomus 31 päivään toukokuuta 2008 mennessä,

⁽¹⁾ EYVL L 145, 29.6.1995, s. 25.

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) 'kilpailevilla yrityksillä' samoilla tuotemarkkinoilla toimivia todellisia tai mahdollisia toimittajia; tuotemarkkinoille kuuluvat sellaiset tavarat tai palvelut, joita ostaja pitää sopimustavaroiden tai -palveluiden kanssa vaihdettavissa tai korvattavissa olevina hyödykkeiden ominaisuuksien, hintojen ja käyttötarkoituksen vuoksi;
- b) 'kilpailukieltovelvoitteella' mitä tahansa välitöntä tai välillistä velvoitetta, jonka vuoksi ostaja ei voi valmistaa, ostaa, myydä tai jälleenmyydä sopimustavaroiden tai -palveluiden kanssa kilpailevia tavaroita tai palveluita, taikka ostajaa koskevaa mitä tahansa välitöntä tai välillistä velvoitetta, jonka mukaan tämän on ostettava asian kannalta merkityksellisillä markkinoilla toimittajalta tai toimittajan osoittamalta muulta yritykseltä yli 30 prosenttia sopimustavaroiden, niitä vastaavien tavaroiden tai palveluiden taikka korvaavien hyödykkeiden ostojen kokonaismäärästä, joka lasketaan ostajan edellisen kalenterivuoden ostojen arvon perusteella. Velvoite, jonka mukaan jälleenmyyjän on myytävä muiden toimittajien moottoriajoneuvoja erillisellä alueella liikkeessään, jotta estetään merkkien sekaantuminen toisiinsa, ei ole tässä asetuksessa tarkoitettu kilpailukieltovelvoite. Velvoite, jonka mukaan jälleenmyyjän on palkattava merkkikohtaista myyntihenkilöstöä, on tässä asetuksessa tarkoitettu kilpailukieltovelvoite, ellei jälleenmyyjä päättä palkata merkkikohtaista myyntihenkilöstöä ja toimittaja maksaa kaikki siihen liittyvät kulut;
- c) 'vertikaalisilla sopimuksilla' sopimuksia tai yhdenmukaistettuja menettelytapoja, joihin sitoutuneet vähintään kaksi yritystä toimivat kukin sopimuksen kannalta eri tuotanto- tai jakeluportaalla;
- d) 'vertikaalisilla rajoituksilla' 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvia kilpailunrajoituksia, jotka sisältyvät vertikaaliseen sopimukseen;
- e) 'yksinomaisella toimitusvelvoitteella' välitöntä tai välillistä velvoitetta, jonka mukaan toimittaja sitoutuu myymään sopimustavaroita tai -palveluita ainoastaan yhdelle ostajalle yhteismarkkinoilla tiettyä käyttötarkoitusta tai jälleenmyyntiä varten;
- f) 'valikoivalla jakelujärjestelmällä' jakelujärjestelmää, jossa toimittaja sitoutuu myymään sopimustavaroita tai -palveluita joko suoraan tai välillisesti vain tiettyjen perusteiden mukaisesti valikoiduille jälleenmyyjille tai korjaamoille ja jossa kyseiset jälleenmyyjät tai korjaamot sitoutuvat olemaan myymättä kyseisiä tavaroita tai palveluita valtuuttamattomille jälleenmyyjille tai riippumattomille korjaamoille tämän kuitenkaan vaikuttamatta mahdollisuuteen myydä varaosia riippumattomille korjaamoille tai velvoitteen tarjota riippumattomille toimijoille kaikki tekniset

tiedot, vianmäärityslaitteet, työkalut sekä moottoriajoneuvojen korjauksen ja huollon edellyttämä koulutus tai ympäristönsuojelullisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa koskeva koulutus;

- g) 'määrällisellä valikoivalla jakelujärjestelmällä' valikoivaa jakelujärjestelmää, jossa toimittaja käyttää jälleenmyyjien tai korjaamoiden valinnassa arviointiperusteita, joilla suoraan rajoitetaan niiden määrää;
- h) 'laadullisella valikoivalla jakelujärjestelmällä' valikoivaa jakelujärjestelmää, jossa toimittaja käyttää jälleenmyyjien tai korjaamoiden valinnassa arviointiperusteita, jotka ovat luonteeltaan ainoastaan laadullisia, ovat sopimustavaroiden tai -palveluiden luonteen edellyttämiä, koskevat yhdenmukaisesti kaikkia jakelujärjestelmän jäsenyyttä hakevia jälleenmyyjä tai korjaamoja ja joita ei sovelleta syrjivällä tavalla ja jotka eivät suoraan rajoita jälleenmyyjien tai korjaamoiden määrää;
- i) 'immateriaalioikeuksilla' teollis- ja tekijänoikeuksia sekä lähioikeuksia;
- j) 'taitotiedolla' sellaisten käytännön tietojen kokonaisuutta, jota ei ole patentoitu ja joka on toimittajan kokemusten ja kokeilun tulosta ja salaista, olennaista ja yksilöityä; tässä yhteydessä 'salaisella' tarkoitetaan, että taitotieto ei ole yleisesti tunnettua eikä helposti saatavaa sellaisena kokonaisuutena tai siinä nimenomaisessa kokoonpanossa, jonka sen osatekijät muodostavat; 'olennaisella' tarkoitetaan, että taitotietoon sisältyy tietoa, joka on välttämätöntä ostajalle sopimustavaroiden tai -palveluiden käyttämiseksi, myymiseksi tai jälleenmyymiseksi; 'yksilöidyllä' tarkoitetaan, että taitotiedosta on oltava kuvaus, joka on riittävän tarkka todentamaan salaisuuden ja olennaisuuden vaatimusten täyttyminen;
- k) 'ostajalla', siitä riippumatta, onko tämä jälleenmyyjä vai korjaamo, muun muassa yritystä, joka myy tavaroita tai palveluita toisen yrityksen puolesta;
- l) 'valtuutetulla korjaamolla' moottoriajoneuvojen korjaus- ja huoltopalveluiden tarjoajaa, joka toimii moottoriajoneuvojen toimittajan perustamassa jakelujärjestelmässä;
- m) 'riippumattomalla korjaamolla' moottoriajoneuvojen korjaus- ja huoltopalveluiden tarjoajaa, joka ei toimi niiden moottoriajoneuvojen toimittajan perustamassa jakelujärjestelmässä, joille se tarjoaa korjaus- ja huoltopalveluja. Tietyn toimittajan jakelujärjestelmään kuuluva valtuutettu korjaamo katsotaan tätä asetusta sovellettaessa riippumattomaksi korjaamoksi siltä osin kuin se tarjoaa sellaisten moottoriajoneuvojen korjaus- ja huoltopalveluja, joiden toimittajan jakelujärjestelmään se ei kuulu;
- n) 'moottoriajoneuvolla' kolmella tai useammalla pyörällä varustettua itseliikkuvaa ajoneuvoa, joka on tarkoitettu käytettäväksi yleisillä teillä;
- o) 'henkilöautolla' matkustajien kuljetukseen tarkoitettua moottoriajoneuvoa, jossa kuljettajan istuimen lisäksi on enintään kahdeksan istuinta;

- p) 'kevyellä hyötyajoneuvolla' tavaroiden tai matkustajien kuljetukseen tarkoitettua moottoriajoneuvoa, jonka enimmäispaino ei ole yli 3,5 tonnia; jos tietyistä kevyestä hyötyajoneuvosta on myynnissä myös versio, jonka enimmäispaino on yli 3,5 tonnia, kaikki kyseisen ajoneuvon versiot katsotaan kevyiksi hyötyajoneuvoiksi;
- q) 'sopimusvalikoimalla' kaikkia moottoriajoneuvojen eri malleja, joita jälleenmyyjä voi ostaa toimittajalta;
- r) 'sopimusvalikoimaan kuuluvaa mallia vastaavalla moottoriajoneuvolla' ajoneuvoa, joka on valmistajan perustamaan tai tämän suostumuksella perustettuun jakelujärjestelmään kuuluvan toisen yrityksen kanssa tehdyn jälleenmyyntiä koskevan sopimuksen kohteena ja
- jonka valmistaja on valmistanut tai koonnut sarjassa ja
- joka on korimallin, voimansiirron, alustan ja moottorityypin osalta samanlainen kuin sopimusvalikoimaan kuuluva ajoneuvo;
- s) 'varaosilla' hyödykkeitä, jotka asennetaan moottoriajoneuvon korvaamaan kyseisen ajoneuvon osia, muun muassa polttoainetta lukuun ottamatta myös voiteluaineiden kaltaisia hyödykkeitä, jotka ovat välttämättömiä ajoneuvoa käytettäessä;
- t) 'alkuperäisillä varaosilla' varaosia, jotka valmistetaan moottoriajoneuvon osien tai varaosien tuotannossa sovellettavien ajoneuvon valmistajan antamien eritelmien ja tuotantostandardien mukaisesti ja jotka vastaavat laadultaan osia, joita käytetään kyseisen moottoriajoneuvon kokoonpanossa. Niihin kuuluvat varaosat, jotka valmistetaan samalla tuotantolinjalla kuin kyseiset osat. Jollei toisin osoiteta, osien oletetaan olevan alkuperäisiä varaosia, jos osien valmistaja todistaa, että osat vastaavat laadultaan kyseisen ajoneuvon kokoonpanossa käytettyjä osia ja että ne on valmistettu ajoneuvon valmistajan antamien eritelmien ja tuotantostandardien mukaisesti;
- u) 'laadultaan vastaavilla varaosilla' ainoastaan varaosia, joiden valmistaja pystyy todistamaan milloin tahansa, että kyseiset osat vastaavat laadultaan osia, joita käytetään tai käytettiin kyseisten moottoriajoneuvojen kokoonpanossa;
- v) 'jakeluverkkoon kuuluvilla yrityksillä' valmistajaa ja yrityksiä, joiden tehtäväksi valmistaja on antanut tai joiden tehtäväksi on valmistajan suostumuksella annettu sopimustavaroiden tai vastaavien tavaroiden jälleenmyynti tai korjaus taikka huolto;
- w) 'loppukäyttäjillä' muun muassa leasing-yhtiöitä, ellei käytetyissä leasing-sopimuksissa määrätä omistusoikeuden siirrosta tai oikeudesta ostaa ajoneuvo ennen sopimuksen päättymistä.

2. Käsitteisiin 'yritys', 'toimittaja', 'ostaja', 'jälleenmyyjä' ja 'korjaamo' sisältyvät niihin sidossuhteessa olevat yritykset.

'Sidossuhteessa olevia yrityksiä' ovat:

- a) yritykset, joissa osapuolella suoraan tai välillisesti on
- valtuudet käyttää yli puolta äänimäärästä; tai
 - valtuudet asettaa enemmän kuin puolet hallintoneuvoston, hallituksen tai yritystä lain mukaan edustavien elinten jäsenistä; tai
 - oikeus johtaa yrityksen liiketoimintaa;
- b) yritykset, joilla on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet sopimuspuoleen nähden;
- c) yritykset, joissa b alakohdassa tarkoitettulla yrityksellä on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet;
- d) yritykset, joissa sopimuspuolella on yhdessä yhden tai useamman a, b tai c alakohdassa tarkoitetun yrityksen kanssa tai joissa kahdella tai useammalla viimeksi mainitulla yrityksellä yhdessä on a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet;
- e) yrityksiä, joissa a alakohdassa tarkoitetut oikeudet tai valtuudet ovat yhdessä:
- sopimuspuolilla tai niihin sidossuhteessa olevilla a—d alakohdassa tarkoitetuilla yrityksillä; tai
 - yhdellä tai useammalla sopimuspuolella taikka yhdellä tai useammalla a—d alakohdassa tarkoitettulla niihin sidossuhteessa olevalla yrityksellä ja yhdellä tai useammalla kolmannella osapuolella.

2 artikla

Soveltamisala

1. Julistetaan perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan ja tämän asetuksen säännösten nojalla, että 81 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta vertikaalisiin sopimuksiin, jotka koskevat osapuolille asetettuja uusien moottoriajoneuvojen, moottoriajoneuvojen varaosien tai moottoriajoneuvojen korjaus- ja huoltopalveluiden ostoon, myyntiin tai jälleenmyyntiin sovellettavia ehtoja.

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan siltä osin kuin tällaiset vertikaaliset sopimukset sisältävät vertikaalisia rajoituksia.

Tässä asetuksessa 'poikkeuksella' tarkoitetaan tässä kohdassa säädettyä poikkeusta.

2. Poikkeusta sovelletaan myös seuraaviin vertikaalisten sopimusten ryhmiin:

- a) yritysten yhteenliittymän ja sen jäsenten tai yhteenliittymän ja sen toimittajien väliset vertikaaliset sopimukset, ainoastaan jos kaikki yhteenliittymän jäsenet ovat moottoriajoneuvojen tai moottoriajoneuvojen varaosien jälleenmyyjiä taikka korjaamoja ja jos yhteenliittymän yhdenkään yksittäisen jäsenen vuotuinen kokonaisliikevaihto yhdessä siihen sidossuhteessa olevien yritysten kanssa ei ylitä 50:tä

miljoonaa euroa; tällaisten yhteenliittymien väliset vertikaaliset sopimukset kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan sanotun kuitenkaan rajoittamatta 81 artiklan soveltamista yhteenliittymän jäsenten tekemiin horisontaalisiin sopimuksiin tai yhteenliittymän tekemiin päätöksiin;

- b) vertikaaliset sopimukset, joihin sisältyy määräyksiä, jotka liittyvät immateriaalioikeuksien luovutukseen myyjälle tai siihen, kuinka myyjä voi niitä käyttää, edellyttäen, että nämä määräykset eivät muodosta tällaisten sopimusten päätarkoitusta ja liittyvät suoraan ostajan tai sen asiakkaiden suorittamaan tavaroiden tai palveluiden käyttöön, myyntiin tai jälleenmyyntiin. Poikkeusta sovelletaan sillä edellytyksellä, että kyseiset määräykset eivät sisällä sellaisia sopimustavaroihin tai -palveluihin liittyviä kilpailunrajoituksia, joilla on sama tarkoitus tai seuraus kuin vertikaalisilla rajoituksilla, joille ei myönnetä poikkeusta tällä asetuksella.

3. Poikkeusta ei sovelleta kilpailevien yritysten välisiin vertikaalisiin sopimuksiin.

Sitä sovelletaan kuitenkin, jos kilpailevat yritykset tekevät muun kuin vastavuoroisen vertikaalisen sopimuksen ja

- a) ostajan vuotuinen kokonaisliikevaihto on enintään 100 miljoonaa euroa; tai
- b) toimittaja on tavaroiden valmistaja ja jakelija, kun taas ostaja on tavaroiden jakelija, joka ei valmista sopimustavaroiden kanssa kilpailevia tavaroita; tai
- c) toimittaja on palveluiden tarjoaja usealla kaupan eri tasolla, kun taas ostaja ei tarjoa kilpailevia palveluita samalla kaupan tasolla, jolla se ostaa sopimuspalvelut.

3 artikla

Yleiset edellytykset

1. Jollei 2, 3, 4, 5, 6 ja 7 kohdasta muuta johdu, poikkeusta sovelletaan, jos toimittajan markkinaosuus on enintään 30 prosenttia asian kannalta merkityksellisillä markkinoilla, joilla se myy uusia moottoriajoneuvoja, moottoriajoneuvojen varaosia tai korjaus- ja huoltopalveluita.

Markkinaosuusraja poikkeuksen soveltamiseksi on kuitenkin 40 prosenttia sellaisten sopimusten osalta, joilla perustetaan määrällisiä valikoivia jakelujärjestelmiä uusien moottoriajoneuvojen myyntiä varten.

Kyseisiä markkinaosuusrajoja ei sovelleta sopimukseen, joilla perustetaan laadullisia valikoivia jakelujärjestelmiä.

2. Jos kyseessä on vertikaalinen sopimus, johon sisältyy yksinomaisia toimitusvelvoitteita, poikkeusta sovelletaan, jos ostajan markkinaosuus ei ylitä 30 prosentin rajaa asian kannalta merkityksellisillä markkinoilla, joilla se ostaa sopimustavaroita ja -palveluita.

3. Poikkeusta sovelletaan edellyttäen, että jälleenmyyjän tai korjaamon kanssa tehdyssä vertikaalisessa sopimuksessa

määrätään, että toimittaja suostuu vertikaalisesta sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien siirtämiseen jakelujärjestelmän sisällä toiselle jälleenmyyjälle tai korjaamolle, jonka entinen jälleenmyyjä tai korjaamo valitsee.

4. Poikkeusta sovelletaan edellyttäen, että jälleenmyyjän tai korjaamon kanssa tehdyssä vertikaalisessa sopimuksessa määrätään, että toimittajan, joka haluaa irtisanoa sopimuksen, on annettava siitä kirjallinen ilmoitus, joka sisältää tarkat, objektiiviset ja avoimet syyt irtisanomiselle, jottei toimittaja pysty irtisanomaan jälleenmyyjän tai korjaamon kanssa tehtyä vertikaalista sopimusta sellaisten käytäntöjen vuoksi, jotka eivät ehkä ole kiellettyjä tämän asetuksen nojalla.

5. Poikkeusta sovelletaan edellyttäen, että uusien moottoriajoneuvojen toimittajan jälleenmyyjän tai valtuutetun korjaamon kanssa tekemässä vertikaalisessa sopimuksessa määrätään, että

- a) sopimus tehdään ainakin viideksi vuodeksi, jolloin kumpikin osapuoli sitoutuu ilmoittamaan toiselle osapuolelle ainakin kuusi kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä aikeistaan olla uudistamatta sopimusta; tai
- b) sopimus tehdään toistaiseksi, jolloin sen säännöllinen irtisanomisaika on molemmille osapuolille ainakin kaksi vuotta; tämä aika lyhennetään vähintään yhteen vuoteen, jos
 - i) toimittajan on lain mukaan tai erityisen sopimuksen perusteella maksettava aiheellinen korvaus sopimuksen irtisanomisesta; tai
 - ii) toimittaja irtisanoo sopimuksen, koska on välttämätöntä järjestää uudelleen koko verkko tai merkittävä osa siitä.

6. Poikkeusta sovelletaan edellyttäen, että vertikaalisessa sopimuksessa määrätään, että kummallakin osapuolella on oikeus antaa sopimusvelvoitteiden täyttämistä koskevat riidat riippumattoman asiantuntijan tai välimiehen käsiteltäväksi. Tällaiset riidat voivat koskea muun muassa seuraavia seikkoja:

- a) toimitusvelvoitteet;
- b) myyntitavoitteiden asettaminen tai saavuttaminen;
- c) varastoja koskevien vaatimusten täytäntöönpano;
- d) esittelyajoneuvojen tarjoamista tai käyttöä koskevan velvoitteen täytäntöönpano;
- e) eri merkkien myyntiä koskevat ehdot;
- f) sitä, rajoittaako valtuuttamattomalla sijoittautumispaikalla toimimista koskeva kielto muiden moottoriajoneuvojen kuin henkilöautojen tai kevyiden hyötyajoneuvojen jälleenmyyjän liiketoiminnan laajentamista; tai
- g) sitä, onko sopimuksen irtisanominen ilmoituksessa annettujen syiden perusteella oikeutettua.

Ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu oikeus ei rajoita osapuolten oikeutta viedä riita kansalliseen tuomioistuimeen.

7. Tätä artiklaa sovellettaessa 1 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen yritysten markkinaosuus jaetaan tasan niiden yritysten kesken, joilla on 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet.

4 artikla

Vakavimmat kilpailunrajoitukset

(Uusien moottoriajoneuvojen, korjaus- ja huoltopalvelujen tai varaosien myyntiä koskevat vakavimmat kilpailunrajoitukset)

1. Poikkeusta ei sovelleta vertikaalisiin sopimuksiin, joiden tarkoituksena on suoraan tai välillisesti, yksinään tai yhdistettynä osapuolten määräysvallassa oleviin muihin tekijöihin:

- a) rajoittaa jälleenmyyjän tai korjaamon mahdollisuutta asettaa oma myyntihinta tämän kuitenkaan rajoittamatta toimittajan mahdollisuutta asettaa enimmäismyyntihinta tai ohjehinta, edellyttäen, että tämä ei johda kiinteään tai vähimmäismyyntihintaan jonkin osapuolen käyttämän painostuksen tai tarjoamien kannustimien vuoksi;
- b) rajoittaa alueita tai asiakkaita, joille jälleenmyyjä tai korjaamo voi myydä sopimustavaroita tai -palveluita; poikkeusta sovelletaan kuitenkin, kun on kyse:
 - i) aktiivisen myynnin rajoittamisesta toimittajan itselleen varaamalle tai toiselle jälleenmyyjälle tai korjaamolle myöntämälle yksinmyyntialueelle tai yksinoikeuteen perustuvalla asiakasryhmälle, jos tämä ei rajoita jälleenmyyjän tai korjaamon asiakkaiden myyntiä;
 - ii) kaupan tukkuportaassa toimivan jakelijan loppukäyttäjille suuntautuvan myynnin rajoittamisesta;
 - iii) rajoituksesta, joka koskee valikoivan jakelujärjestelmän jäsenten harjoittamaa uusien moottoriajoneuvojen ja varaosien myyntiä valtuuttamattomille jälleenmyyjille markkinoilla, joilla käytetään valikoivaa jakelua, ellei i alakohdasta muuta johdu;
 - iv) rajoituksesta, joka koskee ostajan mahdollisuutta myydä muihin tuotteisiin sisällytettäviä osia asiakkaille, jotka käyttäisivät ne samanlaisten tuotteiden valmistamiseen kuin toimittajan valmistamat tuotteet;
- c) rajoittaa ristiintoimituksia valikoivaan jakelujärjestelmään kuuluvien jälleenmyyjien tai korjaamoiden välillä, myös kaupan eri portaissa toimivien jälleenmyyjien tai korjaamoiden välillä;
- d) rajoittaa vähittäiskaupan portaalla toimivien valikoivan jakelujärjestelmän jäsenten harjoittamaa uusien henkilöautojen tai kevyiden hyötyajoneuvojen, kaikkien moottoriajoneuvojen varaosien tai kaikkien moottoriajoneuvojen korjaus- ja huoltopalveluiden aktiivista tai passiivista myyntiä loppukäyttäjille markkinoilla, joilla käytetään valikoivaa jakelua. Poikkeusta sovelletaan sopimuksiin, jotka sisältävät kiellon, joka estää valikoivan jakelujärjestelmän jäsentä toimimasta valtuuttamattomalla sijoittautumispaikalla. Poikkeuksen soveltamista tällaiseen kieltoon koskee kuitenkin 5 artiklan 2 kohdan b alakohta;

e) rajoittaa vähittäiskaupan portaalla toimivien valikoivan jakelujärjestelmän jäsenten harjoittamaa muiden uusien moottoriajoneuvojen kuin henkilöautojen tai kevyiden hyötyajoneuvojen aktiivista tai passiivista myyntiä loppukäyttäjille markkinoilla, joilla käytetään valikoivaa jakelua, tämän kuitenkaan rajoittamatta toimittajan mahdollisuutta kieltää kyseisen järjestelmän jäsentä toimimasta valtuuttamattomalla sijoittautumispaikalla;

(Ainoastaan uusien moottoriajoneuvojen myyntiä koskevat vakavimmat kilpailunrajoitukset)

- f) rajoittaa jälleenmyyjän mahdollisuutta myydä sellaista uutta moottoriajoneuvoa, joka vastaa sen sopimusvalikoimaan kuuluvaa mallia;
- g) rajoittaa jälleenmyyjän mahdollisuutta tehdä valtuutettujen korjaamoiden kanssa alihankintasopimus korjaus- ja huoltopalveluiden tarjoamisesta sanotun kuitenkaan rajoittamatta toimittajan oikeutta edellyttää, että jälleenmyyjä ilmoittaa loppukäyttäjille ennen myyntisopimuksen tekemistä kyseessä olevan valtuutetun korjaamon tai kyseessä olevien valtuutettujen korjaamoiden nimen ja osoitteen ja ilmoittaa loppukäyttäjille myös sen, kuinka kaukana kyseessä oleva korjaamo sijaitsee tai kyseessä olevat korjaamot sijaitsevat jälleenmyyjän myyntipisteestä, jos jokin näistä valtuutetuista korjaamoista ei sijaitse myyntipisteen läheisyydessä; toimittaja voi asettaa nämä velvoitteet vain, jos se asettaa vastaavat velvoitteet myös jälleenmyyjille, joiden oma korjaamo ei ole myyntipisteen yhteydessä;

(Ainoastaan korjaus- ja huoltopalvelujen sekä varaosien myyntiä koskevat vakavimmat kilpailunrajoitukset)

- h) rajoittaa valtuutetun korjaamon mahdollisuutta rajoittaa toimintansa korjaus- ja huoltopalveluiden tarjoamiseen ja varaosien jakeluun;
- i) rajoittaa valikoivan jakelujärjestelmän jäsenten harjoittamaa moottoriajoneuvojen varaosien myyntiä riippumattomille korjaamoille, jotka käyttävät kyseisiä varaosia moottoriajoneuvon korjaukseen ja huoltoon;
- j) rajoittaa alkuperäisten varaosien tai laadultaan vastaavien varaosien, korjaustyökalujen taikka vianmääritys- tai muiden laitteiden toimittajien ja moottoriajoneuvojen valmistajan sopimuksen mukaisesti toimittajan mahdollisuutta myydä tuotteita tai palveluita valtuutetuille tai riippumattomille jälleenmyyjille, valtuutetuille tai riippumattomille korjaamoille tai loppukäyttäjille;
- k) rajoittaa jälleenmyyjän tai valtuutetun korjaamon mahdollisuutta saada alkuperäisiä varaosia tai laadultaan vastaavia varaosia haluamaltaan kolmannelta yritykseltä ja käyttää niitä moottoriajoneuvojen korjaukseen tai huoltoon tämän kuitenkaan vaikuttamatta uusien moottoriajoneuvojen toimittajan mahdollisuuteen vaatia alkuperäisten varaosien käyttöä takuukorjauksissa, ilmaishuolloissa ja takaisintoimintuspyyntöön perustuvissa töissä;

l) rajoittaa moottoriajoneuvojen valmistajan, joka käyttää osia moottoriajoneuvojen alkuperäistä kokoonpanoa varten, ja kyseisten osien toimittajan sopimuksen mukaisesti jälkimmäisen mahdollisuutta varustaa toimitetut osat tai varaosat tavaramerkillään tai muulla tunnuksellaan toimivalla ja helposti näkyvällä tavalla.

2. Poikkeusta ei sovelleta, kun moottoriajoneuvojen toimittaja kieltäytyy antamasta riippumattomille toimijoille kyseisten moottoriajoneuvojen korjauksen ja huollon tai ympäristönsuojelullisten toimenpiteiden täytäntöönpanon edellyttämiä teknisiä tietoja, vianmääritys- ja muita laitteita, työkaluja, mukaan lukien tarvittavat tietokoneohjelmat, tai koulutusta.

Riippumattomien toimijoiden on saatava rajoituksetta käyttöönsä erityisesti moottoriajoneuvojen sähköiset hallinta- ja vianmääritysjärjestelmät, järjestelmien ohjelmoinnissa tarvittavat toimittajan soveltamat vakio- tai muutoiset menettelyt, korjaus- ja koulutusohjeet sekä vianmääritys- ja huoltotyökalujen ja -laitteiden käyttöön liittyvät tiedot.

Edellä tarkoitettujen on annettava itsenäisille toimijoille syrjimättömästi, viipymättä ja oikeasuhteisella tavalla, ja annettavien tietojen on oltava käyttökelpoisessa muodossa. Jos jokin tieto kuuluu immateriaalioikeuden piiriin tai kyseessä on taitotieto, sen käyttöön antamisesta ei saa kieltäytyä tavalla, joka muodostaa väärinkäytöksen.

Tässä kohdassa 'riippumattomalla toimijalla' tarkoitetaan yrityksiä, jotka osallistuvat suoraan tai välillisesti moottoriajoneuvojen korjaukseen ja huoltoon, erityisesti riippumattomia korjausliikkeitä, korjauslaitteiden tai -työkalujen valmistajia, riippumattomia varaosien jälleenmyyjiä, teknisten tietojen julkaisijoita, autokerhoja, tiepalveluiden tarjoajia, tarkastus- ja testauspalveluiden tarjoajia sekä koulutuspalveluita korjaamoille tarjoavia yrityksiä.

5 artikla

Erityiset edellytykset

1. Uusien moottoriajoneuvojen, korjaus- ja huoltopalvelujen tai varaosien myynnissä poikkeusta ei sovelleta vertikaalisiin sopimuksiin sisältyviin seuraaviin velvoitteisiin:

- a) välitön tai välillinen kilpailukieltovelvoite;
- b) välitön tai välillinen velvoite, joka rajoittaa valtuutetun korjaamon mahdollisuutta tarjota korjaus- ja huoltopalveluja kilpailevien toimittajien ajoneuvoille;
- c) välitön tai välillinen velvoite, joka estää jakelujärjestelmän jäseniä myymästä tiettyjen kilpailevien toimittajien moottoriajoneuvoja tai varaosia tai tarjoamasta korjaus- ja huoltopalveluja tiettyjen kilpailevien toimittajien moottoriajoneuvoille;
- d) välitön tai välillinen velvoite, joka estää jälleenmyyjää tai valtuutettua korjaamoa valmistamasta, ostamasta, myymästä

tai jälleenmyymästä moottoriajoneuvoja tai tarjoamasta korjaus- tai huoltopalveluja sopimussuhteen päätyttyä.

2. Uusien moottoriajoneuvojen myynnissä poikkeusta ei sovelleta vertikaalisiin sopimuksiin sisältyviin seuraaviin velvoitteisiin:

- a) välitön tai välillinen velvoite, joka estää jälleenmyyjää myymästä sopimustavaroihin tai vastaaviin tavaroihin liittyviä leasing-palveluita;
- b) valikoivaan jakelujärjestelmään kuuluvalla henkilöautojen tai kevyiden hyötyajoneuvojen jälleenmyyjälle asetettu välitön tai välillinen velvoite, joka rajoittaa sen mahdollisuutta perustaa lisämyymälöitä tai jakelupisteitä muille yhteismarkkinoilla sijaitseville sijoittautumispaikoille, joilla käytetään valikoivaa jakelua.

3. Korjaus- ja huoltopalvelujen tai varaosien myynnissä poikkeusta ei sovelleta välittömään tai välilliseen velvoitteeseen, joka koskee valtuutetun korjaamon sijoittautumispaikkaa, kun käytetään valikoivaa jakelujärjestelmää.

6 artikla

Asetuksen soveltamisesta johtuvan edun peruuttaminen

1. Komissio voi asetuksen N:o 19/65/ETY 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti peruuttaa tämän asetuksen soveltamisesta johtuvan edun, jos se toteaa, että jossakin erityisessä tapauksessa vertikaalisilla sopimuksilla, joihin tätä asetusta sovelletaan, on tiettyjä vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdassa määrättyjen edellytysten kanssa, ja erityisesti jos

- a) kilpailevien toimittajien tai ostajien toteuttamien samankaltaisten vertikaalisten rajoitusten rinnakkaisten verkostojen kumulatiivinen vaikutus rajoittaa olennaisesti pääsyä asian kannalta merkityksellisille markkinoille tai kilpailua kyseisillä markkinoilla; tai
- b) kilpailu rajoittuu markkinoilla, joilla yhteen toimittajaan ei kohdistu tehokasta kilpailua muiden toimittajien taholta; tai
- c) sopimustavaroiden tai vastaavien tavaroiden hinnat ja toimitusehdot vaihtelevat merkittävästi eri maantieteellisillä markkinoilla; tai
- d) yksillä maantieteellisillä markkinoilla sovelletaan syrjiviä hintoja tai myyntiehtoja.

2. Jos poikkeuksen soveltamisalaan kuuluvilla vertikaalisilla sopimuksilla on yksittäisessä tapauksessa perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan mukaisten edellytysten kanssa ristiriidassa olevia vaikutuksia jäsenvaltion alueella tai sellaisella osalla siitä, joka täyttää kaikki erillisten maantieteellisten markkinoiden tunnuspiirteet, kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa tämän asetuksen soveltamisesta johtuvan edun tällä alueella 1 kohdassa säädetyin perustein.

7 artikla

Asetuksen soveltamatta jättäminen

1. Asetuksen N:o 19/65/ETY 1 a artiklan nojalla samankaltaisten vertikaalisten rajoitusten rinnakkaisten verkostojen kattaessa yli 50 prosenttia asian kannalta merkityksellisistä markkinoista komissio voi säätää asetuksella, että tätä asetusta ei sovelleta vertikaalisiin sopimuksiin, jotka sisältävät erityisiä kyseisiin markkinoihin liittyviä rajoituksia.

2. Edellä 1 kohdan mukaista asetusta ei sovelleta ennen kuin vuoden kuluttua sen antamisesta.

8 artikla

Markkinaosuuksien laskeminen

1. Tässä asetuksessa säädetty markkinaosuudet lasketaan

- a) uusien moottoriajoneuvojen jakelun osalta toimittajan myymien sopimustavaroiden ja vastaavien tavaroiden sekä toimittajan myymien muiden tavaroiden, joita ostaja pitää keskenään vaihdettavissa tai korvattavissa olevina niiden ominaisuuksien, hintojen ja käyttötarkoituksen vuoksi, toteutuneen myynnin määrän perusteella;
- b) varaosien jakelun osalta toimittajan myymien sopimustavaroiden ja muiden tavaroiden sekä toimittajan myymien muiden tavaroiden, joita ostaja pitää keskenään vaihdettavissa tai korvattavissa olevina niiden ominaisuuksien, hintojen ja käyttötarkoituksen vuoksi, toteutuneen myynnin arvon perusteella;
- c) korjaus- ja huoltopalvelujen osalta toimittajan jakeluverkon jäsenten myymien sopimuspalvelujen ja jäsenten myymien muiden palvelujen, joita ostaja pitää keskenään vaihdettavissa tai korvattavissa olevina niiden ominaisuuksien, hintojen ja käyttötarkoituksen vuoksi, toteutuneen myynnin arvon perusteella.

Jos myynnin määrää koskevia tietoja ei ole saatavilla näitä laskelmia varten, voidaan käyttää myynnin arvoa koskevia tietoja ja päinvastoin. Jos tällaisia tietoja ei ole saatavissa, voidaan käyttää muihin luotettaviin markkinatietoihin perustuvia arvioita. Sovellettaessa 3 artiklan 2 kohtaa markkinaosuus lasketaan markkinoilla toteutuneiden ostojen määrän tai arvon tai niiden arvioidun määrän tai arvon perusteella.

2. Sovellettaessa tässä asetuksessa säädettyä 30 prosentin ja 40 prosentin markkinaosuusrajoja noudatetaan seuraavia sääntöjä:

- a) markkinaosuus lasketaan edellistä kalenterivuotta koskevien tietojen perusteella;

- b) markkinaosuus sisältää myös integroiduille jälleenmyyjille myyntiä varten toimitetut tavarat tai palvelut;

- c) jos markkinaosuus on alun perin enintään 30 prosenttia tai 40 prosenttia mutta myöhemmin nousee tämän tason yläpuolelle ylittämättä kuitenkaan 35:tä prosenttia tai 45:tä prosenttia, poikkeuksen soveltaminen jatkuu kaksi peräkkäistä kalenterivuotta sen vuoden jälkeen, jolloin 30 prosentin tai 40 prosentin markkinaosuusraja ensimmäisen kerran ylittyi;

- d) jos markkinaosuus on alun perin enintään 30 prosenttia tai 40 prosenttia mutta nousee myöhemmin yli 35 prosentin tai 45 prosentin, poikkeuksen soveltaminen jatkuu yhden kalenterivuoden sen vuoden jälkeen, jolloin 30 prosentin tai 40 prosentin markkinaosuusraja ensimmäisen kerran ylittyi;

- e) edellä c ja d alakohdan mukaista etua ei saa yhdistää siten, että kahden kalenterivuoden pituinen jakso ylittyy.

9 artikla

Liikevaihdon laskeminen

1. Edellä 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa ja 2 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu vuotuinen kokonaisliikevaihto saadaan laskemalla yhteen vertikaalisen sopimuksen asianomaisen osapuolen kaikkia tavaroita ja palveluja koskeva edellisen tilikauden liikevaihto sekä osapuoleen sidossuhteessa olevien yritysten liikevaihto ilman veroja tai veronluonteisia maksuja. Tällöin ei oteta huomioon liiketoimia, jotka on tehty vertikaalisen sopimuksen osapuolen ja tähän sidossuhteessa olevien yritysten välillä tai kyseiseen sopimuspuoleen sidossuhteessa olevien yritysten välillä.

2. Poikkeuksen soveltaminen jatkuu, jos kahden peräkkäisen tilikauden vuotuinen kokonaisliikevaihtoraja ylittyy enintään 10 prosenttia.

10 artikla

Siirtymäkausi

Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa asetettua kieltoa ei sovelleta 1 päivän lokakuuta 2002 ja 30 päivän syyskuuta 2003 välisenä aikana sopimuksiin, jotka eivät täytä tämän asetuksen mukaisia poikkeuksen edellytyksiä mutta jotka täyttävät asetuksen (EY) N:o 1475/95 mukaiset poikkeuksen edellytykset ja ovat voimassa 30 päivänä syyskuuta 2002.

11 artikla

Seuranta- ja arviointikertomus

1. Komissio seuraa säännöllisesti tämän asetuksen soveltamista, erityisesti sen vaikutuksia
 - a) a) moottoriajoneuvojen vähittäismyynnin ja huoltopalvelujen kilpailuun yhteismarkkinoilla tai niiden merkitsevilla osilla;
 - b) b) moottoriajoneuvojen jakelun rakenteeseen ja keskittymisasteeseen sekä siitä johtuvia vaikutuksia kilpailuun.
2. Komissio laatii kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta 31 päivään toukokuuta 2008 mennessä ottaen erityisesti huomioon 81 artiklan 3 kohdan edellytykset.

12 artikla

Voimaantulo ja voimassaolon päättyminen

1. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2002.
2. Tämän asetuksen 5 artiklan 2 kohdan b alakohtaa sovelletaan 1 päivästä lokakuuta 2005.
3. Tämän asetuksen voimassaolo päättyy 31 päivänä toukokuuta 2010.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 31 päivänä heinäkuuta 2002.

Komission puolesta

Mario MONTI

Komission jäsen
